

PAWILON POLSKI W WENECJI

kuratorzy: Iwona Bogusławska, Martyna Regent, Jan J.
Zygmuntowski

Dokumentacja złożona do konkursu
na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim
na 18. Międzynarodowej Wystawie Architektury
w Wenecji w 2023 r.

15204523

KONCEPCJA WYSTAWY

"...słowo „laboratorium” [z łac. labor – praca], koncept pracy zespołowej można rozumieć znacznie szerzej” - pisze Lesley Lokko w oświadczeniu kuratorskim.

Architecture depends on people with money

Wystawa będzie poligonem doświadczalnym powstania konkretnego budynku i zawiązania się spółdzielni, która obejmie nad nim własność.

Główną ideą projektu jest wcielenie w życie konceptu architektury inkluzywnej. Takiej, w której zniesiona zostaje kapitalistyczna hegemonia dużych firm deweloperskich na rzecz sprawiedliwego rozłożenia władzy nad procesem jej powstawania, a następnie istnienia, pomiędzy różnorodne grupy interesariuszy: prywatnych inwestorów, lokalnych polityków i planistów miejskich, architektów, aktywistów i społeczność lokalną.

W wyniku sądowych sporów własnościowych i nieudanej polityki miejskiej, ogólnodostępny park w centrum miasta Gdynia leżącego nad Morzem Bałtyckim, został sprywatyzowany i jest aktualnie zagrożony intensywną zabudową apartamentową. "Park Rady Europy" jest centrum konfliktu o przestrzeń, jaką rozgrywa się lokalnie pomiędzy mieszkańcami nadmorskich miast, w których ceny gruntu poszybowały w górę, a lokalnymi politykami, których kryzys budżetowy zmusza do dużych ustępstw na rzecz inwestorów, pomimo ich jawnej sprzeczności z celami klimatycznymi.

Akcja wykupu udziałów w spółdzielni podczas Biennale połączona z internetową kampanią crowdfundingową pozwoli na zaangażowanie w wykup udziałów nie tylko elitarnego grona zainteresowanego ideowo nowymi zjawiskami w architekturze. Pozwoli przebić tę "bańkę" i realnie zaangażować publiczność w konkretną narrację, w realnej, choć oddalonej o setki kilometrów przestrzeni. Pozwoli mieć wpływ na zmianę, jednocześnie oferując możliwość inwestycyjną w przyszłą funkcję, która zostanie zrealizowana i przyjmie żywą formę architektoniczną.

STRESZCZENIE SCENARIUSZA WYSTAWY

Ekran LED umieszczony w głównej sali Pawilonu (plik PDF prezentuje jej rzut oraz przekrój) wyświetla projekcję Parku Rady Europy w Gdyni. Daje immersyjne odczucie bycia w parku, jesteśmy w jego centralnym punkcie.

Park jest miejscem, które może za chwilę przestać istnieć. Jeśli zostanie przeznaczony pod prywatną zabudowę, miejsce to bezpowrotnie utraci swój charakter. Naszym celem jest ocalenie tego miejsca. Jak to zrobić?

O celu wystawy i kierunku działań instruuja nas komunikaty graficzne, które kierują do dwóch urządzeń umieszczonych w przedsionku, za pośrednictwem których można dokonać wpłaty i stać się udziałowcem spółdzielni. Pierwsza wpłata (dokonana symbolicznie podczas otwarcia) powołuje jej istnienie.

Sala boczna (białą, jasną, wypełnioną naturalnym światłem dla kontrastu) jest czytelnym zbiorem informacji o intencjach kuratorów i aktualnym przebiegu działań poza pawilonem - w Gdyni. Daje nadzieję na zmianę i oferuje konkretny sposób na współtworzenie (z udziałem zwiedzających) w parku formy architektonicznej, która pogodzi interesy różnorodnych grup. Przestrzeń nawołuje do aktywnego zaangażowania.

Wykres kołowy umieszczony zobrazuje części składowe procesu, które będą wymagały sfinansowania: wykup gruntu (który może zostać zastąpiony wkładem prywatnego inwestora w spółdzielnię w postaci gruntu), konsultacje społeczne z mieszkańcami Gdyni, międzynarodowy konkurs architektoniczny oraz proces mediacji i negocjacji z interesariuszami, z jego pełną obsługą prawną.

Na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych można od tej chwili śledzić cały proces jej powstawania - negocjacji kuratorów z władzami miasta, urzędnikami, deweloperem posiadającym udziały w gruncie, spadkobiercami terenu - rodziną przedwojennych właścicieli, przedstawicielami społeczności lokalnej - radnymi dzielnic, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury i przedstawicielami biznesu potencjalnie zainteresowanymi akcją.

SCENARIUSZ WYSTAWY

Zwiedzenie wystawy będzie oparte na immersji - zanurzeniu się w nastroju odległego miejsca w Gdyni - konkretnej lokalizacji której dotyczy projekt. Szczególną rolę w aranżacji przestrzeni wystawienniczej będą pełniły komunikaty graficzne, które w sposób emocjonalny i zaskakujący formalnie będą nawoływać odbiorcę do czynnego udziału w akcji. Część wystawy przedstawiająca Park Rady Europy umieści widza w centrum wydarzeń - lokalizacji, w której ma "wydarzyć się" architektura.

Ekran LED umieszczony w głównej sali Pawilonu (plik PDF prezentuje jej rzut oraz przekrój) wyświetla projekcję Parku Rady Europy w Gdyni. Daje immersyjne odczucie bycia w parku, jesteśmy w jego centralnym punkcie. Park jest miejscem, które może za chwilę przestać istnieć. Jeśli zostanie przeznaczony pod prywatną zabudowę, miejsce to bezpowrotnie utraci swój charakter. Naszym celem jest ocalenie tego miejsca. Jak to zrobić?

O celu wystawy i kierunku działań instruują nas komunikaty graficzne, które kierują do dwóch urządzeń umieszczonych w przedsionku, za pośrednictwem których można dokonać wpłaty i stać się udziałowcem spółdzielni. Pierwsza wpłata (dokonana symbolicznie podczas otwarcia) powołuje jej istnienie.

Sala boczna (biała, jasna, wypełniona naturalnym światłem dla kontrastu) jest czytelnym zbiorem informacji o intencjach kuratorów i aktualnym przebiegu działań poza pawilonem - w Gdyni. Daje nadzieję na zmianę i oferuje konkretny sposób na współtworzenie (z udziałem zwiedzających) w parku formy architektonicznej, która pogodzi interesy różnorodnych grup. Przestrzeń nawołuje do aktywnego zaangażowania. Wykres kołowy umieszczony zobrazuje części składowe procesu, które będą wymagały sfinansowania: wykup gruntu (który może zostać zastąpiony wkładem prywatnego inwestora w spółdzielnię w postaci gruntu), konsultacje społeczne z mieszkańcami Gdyni, międzynarodowy konkurs architektoniczny oraz proces mediacji i negocjacji z interesariuszami, z jego pełną obsługą prawną.

Na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych można od tej chwili śledzić cały proces jej powstawania - negocjacji kuratorów z władzami miasta, urzędnikami, deweloperem posiadającym udziały w gruncie, spadkobiercami terenu - rodziną przedwojennych właścicieli, przedstawicielami społeczności lokalnej - radnymi dzielnic, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury i przedstawicielami biznesu potencjalnie zainteresowanymi akcją.

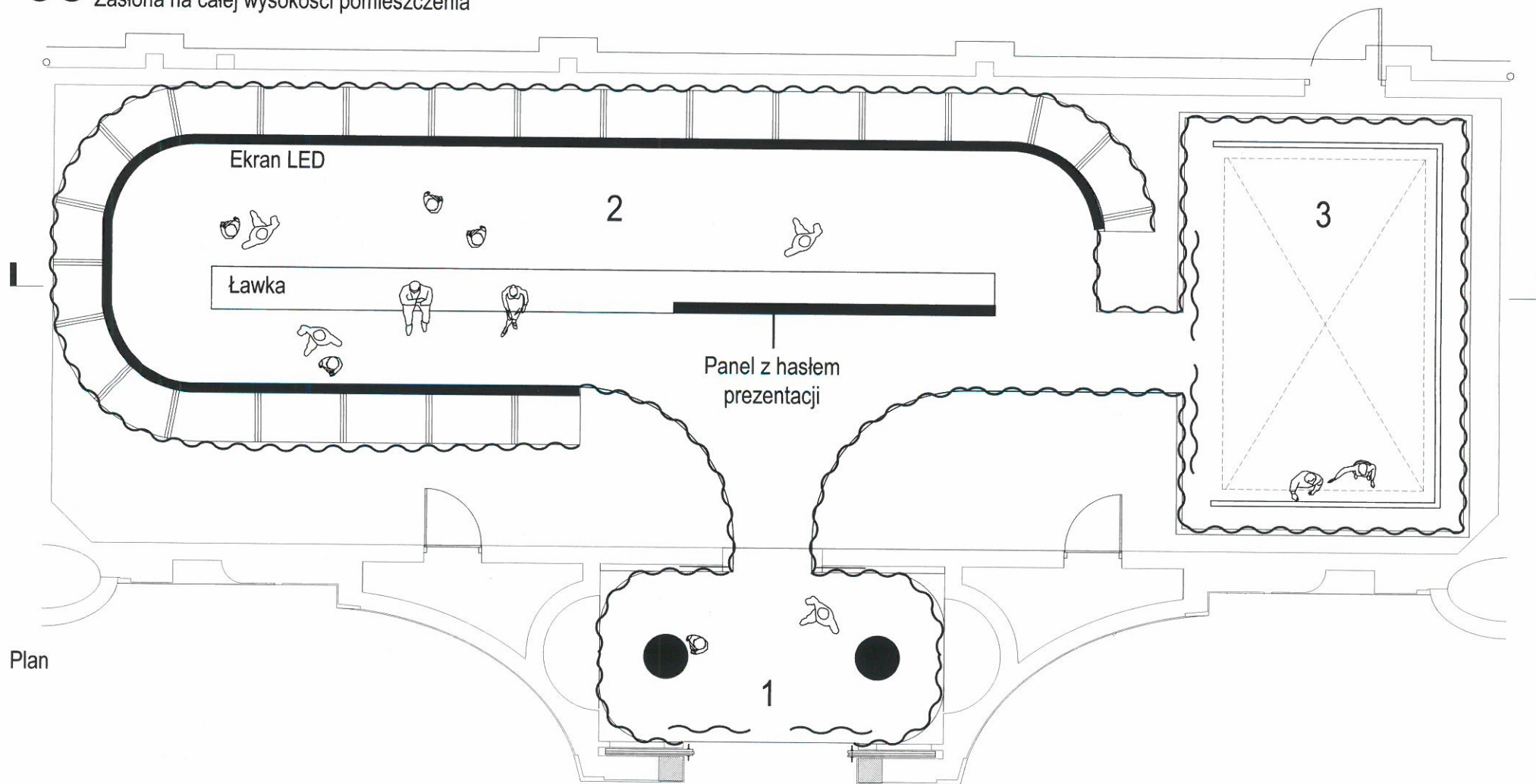
Połączenie rzeczywistego miejsca - lokacji, w której ma powstać obiekt architektoniczny, z przestrzenią wystawienniczą Pawilonu Polskiego w Wenecji, będzie miało charakter nie tylko ideowy, ale także społeczny i ekonomiczny. Działania i negocjacje podjęte podczas trwającej wystawy będą miały charakter polityczny, próbując wykorzystać potencjał marketingowy wydarzenia artystycznego o wysokiej randze jako silnego argumentu w negocjacjach z podmiotami posiadającą realną, materialną i polityczną władzę nad przestrzenią. Na oczach widzów rozegra się więc nie tylko wystawa, ale też społeczny spektakl, którego sceną będzie przestrzeń miejska.

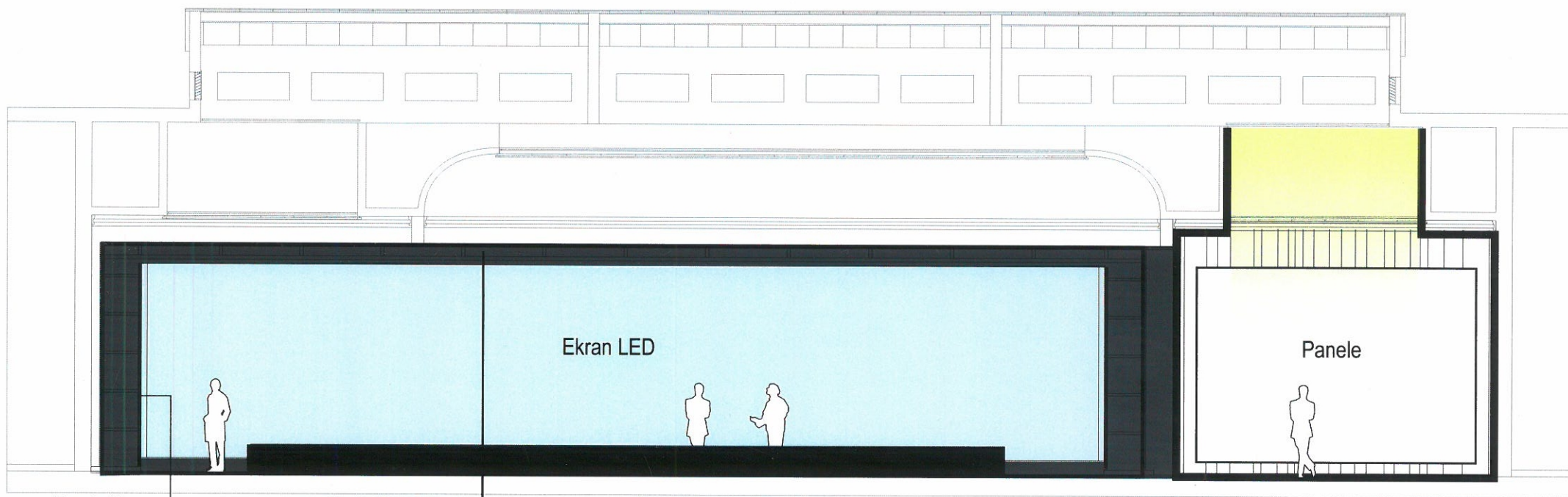

~~~~~ Zasłona na całej wysokości pomieszczenia

1. Przedsionek / 2 interaktywne urządzenia do partycypacji w projekcie
2. Sala główna / Projekcja audiowizualna Parku, moment wyciszenia i doświadczenia zanurzenia w przestrzeni
3. Sala boczna / Panele informacyjne

Przekrój

Ekran LED, 3.5m wysokości

Podwieszany sufit (w celu zaciemnienia przestrzeni)